

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Національного
антикорупційного бюро України
від   року №

АНТИКОРУПЦІЙНА ПРОГРАМА Національного антикорупційного бюро України на 2026–2028 роки

Вступ

В умовах війни рф проти України корупція перестає бути просто «злочином» і трансформується у фактор, що безпосередньо загрожує виживанню нації. Корупція руйнує суспільний договір та єдність і є однією з найбільших внутрішніх загроз національній безпеці.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України» (далі – Закон) завданням Національного антикорупційного бюро України (далі – Національне бюро) визначено протидію кримінальним корупційним правопорушенням, які вчинені вищими посадовими особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та становлять загрозу національній безпеці.

Працівники Національного бюро чітко усвідомлюють суспільний запит на утвердження цінностей верховенства права та доброчесності, як в державному, так і в приватному секторі, а також на притягнення до відповідальності за скоєння корупційних злочинів високопосадовців, незважаючи на їх посади, вплив, зв'язки та ресурси.

Антикорупційна програма Національного бюро на 2023 – 2025 роки (далі – Програма 2023-2025) зосереджувалась на розбудові в Національному бюро системи антикорупційних заходів, що мали забезпечити формування серед працівників Національного бюро нетерпимості до корупції, утвердження культури доброчесності та поваги до верховенства права.

На виконання Програми 2023-2025 удосконалено систему запобігання корупції в Національному бюро, прийнято розпорядчі акти, спрямовані на впровадження механізмів прозорості, доброчесності та мінімізації (усунення) корупційних ризиків у діяльності Національного бюро.

З метою вдосконалення системи антикорупційних інструментів, зменшення впливу корупційних ризиків на діяльність Національного бюро та на виконання Закону України «Про запобігання корупції» розроблено Антикорупційну програму Національного бюро на 2026 – 2028 роки (далі – Антикорупційна програма), яка є логічним продовженням Програми 2023-2025.

Антикорупційна програма передбачає:

1) визначення засад загальної відомчої політики Національного бюро щодо запобігання та протидії корупції, заходи з їх реалізації, а також заходи з виконання антикорупційної стратегії та державної антикорупційної програми;

2) оцінку корупційних ризиків у діяльності Національного бюро, причини, що їх породжують та умови, що їм сприяють;

3) заходи щодо усунення виявлених корупційних ризиків, осіб, відповідальних за їх виконання, строки та необхідні ресурси;

4) навчання та заходи з поширення інформації щодо програм антикорупційного спрямування;

5) процедури щодо моніторингу, оцінки виконання та періодичного перегляду антикорупційної програми.

Антикорупційна програма є обов'язковою для виконання працівниками Національного бюро незалежно від займаної ними посади.

Усі працівники Національного бюро мають ознайомитися з приписами цієї Антикорупційної програми та дотримуватись викладених в ній норм.

Антикорупційна програма наявна у постійному відкритому доступі на веб-сайті Національного бюро.

Перелік розпорядчих документів, що регулюють питання запобігання та протидії корупції, побудову культури доброчесності в Національному бюро наведено у додатку 1 до цієї Антикорупційної програми.

I. Засади антикорупційної політики Національного бюро, заходи з їх реалізації, а також з виконання антикорупційної стратегії та державної антикорупційної програми

1. Мета Антикорупційної програми та сфера її застосування

Метою прийняття Антикорупційної програми Національного бюро на 2026–2028 роки (далі – Антикорупційна програма) є:

– забезпечення реалізації Антикорупційної стратегії на 2021-2025 роки затвердженої Законом України від 20.06.2022 № 2322-ІХ (далі – Антикорупційна стратегія), шляхом продовження виконання Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 04.03.2023 № 220 (з урахуванням постанови Кабінету Міністрів України від 31.12.2025 № 1786 «Про продовження строку виконання Державної антикорупційної програми на 2023—2025 роки), до дня набрання чинності Державною антикорупційною програмою на наступний період.

– забезпечення ефективності функціонування системи управління заходами протидії корупції у Національному бюро відповідно до вимог антикорупційного законодавства та Національного стандарту, подальше вдосконалення цієї системи;

– забезпечення злагодженості та системності антикорупційної діяльності самостійних структурних підрозділів Національного бюро;

– реалізація заходів з усунення або мінімізації корупційних ризиків, зменшення впливу корупціогенних факторів на діяльність Національного бюро;

- вдосконалення нормативної регламентації та оптимізації ключових управлінських процесів і процедур;
- запобігання та протидія потенційним корупційним практикам працівників Національного бюро у процесуальній сфері;
- забезпечення максимальної прозорості та підзвітності кадрової політики Національного бюро у тісній співпраці з представниками громадськості;
- посилення системи внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту;
- удосконалення взаємодії з викривачами корупції;
- впровадження інноваційних форм комунікації та навчання положенням антикорупційного законодавства та міжнародних стандартів у сфері запобігання та протидії корупції.

2. Принципи антикорупційної політики та стратегічні пріоритети діяльності Національного бюро з питань запобігання корупції

Антикорупційна політика Національного бюро ґрунтується на положеннях Антикорупційної стратегії на 2021 – 2025 роки, затвердженої Законом України від 20.06.2022 № 2322-IX, законів України «Про запобігання корупції», «Про Національне антикорупційне бюро України», «Про державну службу», вимогах Національного стандарту ДСТУ ISO 37001:2018 (ISO 37001:2016, IDT) «Системи управління щодо протидії корупції. Вимоги та настанови щодо застосування» (далі – Стандарт), рекомендаціях та кращих практиках антикорупційного менеджменту, розроблених провідними міжнародними організаціями (Організацією економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), Групою держав проти корупції (GRECO), «Трансперенсі Інтернешнл» (Transparency International) тощо), положеннях програми Організації Північноатлантичного договору (НАТО) з розбудови доброчесності, цілісності, прозорості та зниження корупційних ризиків у роботі оборонних та безпекових інституцій (Building Integrity Program (BI Program)), та спрямована на зменшення впливу корупціогенних чинників на діяльність Національного бюро, удосконалення механізмів запобігання корупції, конфлікту інтересів, порушенню етичних стандартів поведінки та забезпечення доброчесності працівників Національного бюро, формування в Національному бюро нетерпимості до будь-яких корупційних проявів, забезпечення невідворотності відповідальності за вчинення корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень, забезпечення прозорості діяльності Національного бюро.

Принципи антикорупційної політики та побудови системи управління заходами протидії корупції у Національному бюро перебувають у системному взаємозв'язку із загальними принципами діяльності Національного бюро, стратегічними пріоритетами (цілями) діяльності Національного бюро, спрямованими на досягнення належного рівня виконання власних функцій в інтересах суспільства.

Згідно зі Стратегією розвитку Національного бюро на 2025–2030 роки, затвердженою наказом Національного бюро від 04.03.2025 № 49, місією

Національного бюро визначено виявлення, знешкодження та запобігання корупції у вищих ешелонах влади з метою захисту національної безпеки.

Основні принципи діяльності Національного бюро передбачені частиною 1 статті 3 Закону:

- 1) верховенство права;
- 2) повага та дотримання прав і свобод людини і громадянина;
- 3) законність;
- 4) безсторонність та справедливість;
- 5) незалежність Національного бюро та його працівників;
- 6) підконтрольність і підзвітність суспільству та визначеним законом державним органам;
- 7) відкритість для демократичного цивільного контролю;
- 8) політична нейтральність і позапартійність;
- 9) взаємодія з іншими державними органами, органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями.

Доброчесність працівників Національного бюро та прозорість його процесів (з обмеженнями, встановленими з огляду на принципи таємності оперативно-розшукової діяльності та досудового розслідування) – засади, що пронизують всю систему організації діяльності Національного бюро, поєднуючи принципи антикорупційної політики та принципи діяльності Національного бюро, створюючи ефективну систему, з допомогою якої орган здатен виконати покладену на нього соціальну місію.

Основним документом, який визначає ключові положення антикорупційної політики Національного бюро, систему заходів запобігання та протидії корупції у Національному бюро, а також конкретні кроки для запобігання та мінімізації порушень працівниками Національного бюро і пов'язаними особами норм нормативно-правових актів, є *Антикорупційна програма*, яка розробляється на виконання статті 19 Закону України «Про запобігання корупції», з урахуванням положень Методології управління корупційними ризиками, а також Порядку подання антикорупційних програм, змін до них на погодження до Національного агентства з питань запобігання корупції та здійснення їх погодження, затверджених наказом Національного агентства з питань запобігання корупції від 28.12.2021 № 830/21, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 17.02.2022 за № 219/37555.

Невід'ємною складовою антикорупційної політики Національного бюро є принципи та стандарти етичної поведінки працівників Національного бюро, викладені у Кодексі професійної етики працівників Національного бюро (далі – Кодекс), затвердженому наказом Національного бюро від 01.09.2016 № 242 (зі змінами).

Встановлені у Кодексі принципи та стандарти спрямовані на запобігання та врегулювання можливих конфліктних ситуацій, розвитку організаційної культури, забезпечення гарантії високої якості та ефективності роботи Національного бюро, і, як наслідок, зростання рівня суспільної довіри до Національного бюро.

До принципів антикорупційної політики Національного бюро також належать:

- законності та верховенства права, а саме відповідності антикорупційних заходів Конституції України, законодавству України у сфері запобігання корупції та іншим нормативно-правовим актам;
- прозорості, відкритості та публічності діяльності Національного бюро як основи для мінімізації корупційних ризиків у його діяльності;
- цифровізації та оптимізації процесів у діяльності Національного бюро;
- забезпечення невідворотності юридичної відповідальності, зокрема у разі порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» та цієї Антикорупційної програми.
- утвердження корпоративної культури доброчесності та нетерпимості до корупції.

Антикорупційна політика Національного бюро реалізується через систему управління заходами протидії корупції у Національному бюро, побудовану відповідно до вимог Стандарту, положень антикорупційного законодавства, VI Program та кращих практик у сфері запобігання та протидії корупції.

Ключовими елементами зазначеної системи є:

- 1) воля та лідерство вищого керівництва (пункт 5 Стандарту);
- 2) політика, що забороняє корупційні практики (підпункт 5.2 Стандарту);
- 3) підрозділ, який відповідає за реалізацію антикорупційної політики Національного бюро (комплаєнс-підрозділ) – підпункт 5.3.2 Стандарту;
- 4) оцінка корупційних ризиків (пункт 4.5 Стандарту), прозорість, відкритість та публічність цього процесу, детально описані у розділі II Антикорупційної програми;
- 5) правомірність, ефективність та цільове використання бюджетних коштів та коштів, отриманих за проектами міжнародної технічної допомоги;
- 6) система внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту (підпункти 7.5, 8.1, пункт 9 Стандарту);
- 7) цифровізація здійснення повноважень Національним бюро, прозорість діяльності;
- 8) прозора кадрова політика (підпункт 7.2.2 Стандарту);
- 9) правила врегулювання конфлікту інтересів (підпункт 7.2.2.2 Стандарту);
- 10) комунікація (інформування) та антикорупційне навчання (пункти 7.3, 7.4 Стандарту) детально описані у розділі III Антикорупційної програми та додатку № 2 до неї;
- 11) заходи запобігання порушенням пов'язаних осіб, що діють в інтересах чи від імені підприємства (пункти 8.2, 8.5, 8.6 Стандарту);
- 12) заохочення та захист викривачів корупції, формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень (підпункт 7.2.2.1, пункт 8.9 Стандарту);

13) заходи реагування на факти корупційних та пов'язаних з ними порушень (підпункт 8.10 Стандарту), забезпечення невідворотності юридичної відповідальності за корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення;

14) вдосконалення механізмів взаємодії з інститутами громадянського суспільства – Радою громадського контролю при Національному бюро, неурядовими громадськими організаціями тощо;

15) оцінювання дієвості, періодичний перегляд та вдосконалення системи (підпункт 6.2, пункти 9, 10 Стандарту).

Стислий зміст елементів системи управління заходами протидії корупції у Національному бюро розкрито в інших розділах та підрозділах цієї Антикорупційної програми та наведено нижче.

2.1. Завдання Директора Національного бюро, Управління внутрішнього контролю Національного бюро та інших працівників у запобіганні та протидії корупції у Національному бюро

Завдання Директора Національного бюро

Фундаментальною засадою антикорупційної політики Національного бюро є воля та лідерство вищого керівництва¹ («tone at the top»), передбачені пунктом 5 Стандарту. Вказана засада є рушійною силою розбудови та розвитку системи управління заходами протидії корупції у Національному бюро відповідно до кращих світових практик у сфері запобігання та протидії корупції.

За ініціативи та підтримки вищого керівництва у Національному бюро розбудовано систему управління заходами протидії корупції.

Згідно з пунктом 1 частини 1 статті 8 Закону саме Директор Національного бюро несе відповідальність за діяльність Національного бюро.

З огляду на повноваження Директора Національного бюро, визначені частиною 1 статті 8 Закону, положеннями інших нормативно-правових актів, формами участі Директора Національного бюро у формуванні та реалізації антикорупційної політики Національного бюро є:

- визначення пріоритетних напрямів антикорупційної політики Національного бюро шляхом затвердження Антикорупційної програми Національного бюро;

- формування Комісії з організації внутрішнього контролю та оцінки ризиків у діяльності Національного бюро як одного з ключових суб'єктів системи антикорупційного менеджменту в Національному бюро;

- керівництво діяльністю Управління внутрішнього контролю (комплаєнс-підрозділу), який безпосередньо підпорядкований Директору;

---

¹ Під вищим керівництвом слід розуміти не тільки Директора Національного бюро, але і Першого заступника Директора Національного бюро, заступника Директора Національного бюро з питань цифрового розвитку та цифрових трансформацій, заступників Директора Національного бюро, які діють у межах компетенції, та на яких, у певні проміжки часу, покладається тимчасове виконання обов'язків Директора.

- особиста участь у заходах із запобігання та протидії корупції у Національному бюро, у тому числі взаємодія з викривачами корупції, врегулювання конфлікту інтересів тощо;
- вжиття заходів реагування на факти, що вказують на порушення працівниками Національного бюро вимог антикорупційного законодавства, шляхом призначення службових розслідувань, розгляду висновків Дисциплінарної комісії та притягнення працівників до дисциплінарної відповідальності або відмови у такому, скерування матеріалів, за наявності підстав, до інших правоохоронних органів стосовно притягнення працівників до адміністративної або кримінальної відповідальності, вжиття заходів для усунення причин та умов, які сприяли вчиненню корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень;
- поширення культури нульової толерантності до корупції у всіх сферах діяльності;
- спрямування працівників Національного бюро на підтримку антикорупційної політики Національного бюро та здійснення особистого внеску в результативність системи запобігання та протидії корупції;
- комунікація з органами державної влади та ЗМІ, публічні виступи, участь у громадських обговореннях з метою інформування суспільства щодо засад антикорупційної політики Національного бюро, а також поширення позитивного досвіду Національного бюро у цій сфері.

Завдання Управління внутрішнього контролю Національного бюро

Згідно з підпункту 5.3.2 Стандарту в установі створюється підрозділ, який відповідає за реалізацію антикорупційної політики – комплаєнс-підрозділ.

У Національному бюро функції з питань запобігання корупції виконує Управління внутрішнього контролю, що підпорядковується безпосередньо Директору Національного бюро.

Порядок діяльності, обов'язки та повноваження Управління внутрішнього контролю визначені статтею 27 Закону, Положенням про Управління внутрішнього контролю Національного бюро, затвердженим наказом Національного бюро від 29 листопада 2019 року № 142 (зі змінами), Порядком організації внутрішнього контролю у Національному бюро, затвердженим наказом Національного бюро від 20.01.2020 № 9 (зі змінами), та іншими нормативно-правовими та нормативно-розпорядчими актами.

Основними завданнями Управління внутрішнього контролю визначено:

- участь у забезпеченні належного функціонування Національного бюро, оптимізації управлінських процесів та дотримання виконавської дисципліни;
- участь у формуванні та реалізації загальної відомчої політики Національного бюро щодо запобігання та протидії корупції;
- аналіз, прогнозування внутрішніх та зовнішніх ризиків, своєчасне інформування про них Директора Національного бюро;
- впровадження системи управління корупційними ризиками в діяльності Національного бюро;

– своєчасне попередження, виявлення та розслідування правопорушень у діяльності працівників Національного бюро;

– виявлення причин і умов, які сприяють учиненню правопорушень з боку працівників Національного бюро, та вжиття заходів щодо їх усунення.

Здійснюючи заходи з реалізації загальної відомчої політики Національного бюро щодо запобігання та протидії корупції, Управління внутрішнього контролю виконує обов'язки, визначені у статті 27 Закону.

Завдання інших працівників у запобіганні та протидії корупції у Національному бюро

Працівники Національного бюро:

1) спрямовують свою роботу для досягнення місії Національного бюро та несуть відповідальність за наслідки своїх дій, послідовно та цілеспрямовано використовують ефективні та добросчесні методи у повсякденній роботі;

2) особистим прикладом добросчесної поведінки забезпечують нульову толерантність до корупції;

3) дотримуються цієї Антикорупційної програми під час виконання посадових обов'язків;

4) повідомляють про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону;

5) проходять періодичне навчання з питань запобігання та протидії корупції;

6) дотримуються цінностей Національного бюро.

Згідно з частиною 5 статті 10 Закону на службу до Національного бюро приймаються на конкурсній, добровільній, контрактній основі громадяни України, які спроможні за своїми особистими, діловими та моральними якостями, віком, освітнім і професійним рівнем та станом здоров'я ефективно виконувати відповідні службові обов'язки.

Моральні якості на службі в Національному бюро набувають форми добросчесності, зміст якої розкрито у Кодексі професійної етики працівників Національного антикорупційного бюро України, затвердженому наказом Національного бюро від 01.09.2016 № 242 (зі змінами).

2.2. Політика, що забороняє корупційні практики

Політики добросчесності Національного бюро орієнтовані, зокрема на запобігання вчиненню корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень та об'єднані в систему протидії корупції, інтегровану у всі процеси діяльності Національного бюро.

Прагнучи забезпечувати свій сталий розвиток, досягнення найвищих стандартів добросчесності та відсутності «внутрішньої корупції», дбаючи про власну ділову репутацію, а також в інтересах держави та народу України Національне бюро проголошує, що всі його працівники у своїй діяльності керуються принципом нульової толерантності до корупції у будь-яких її проявах та вживають всіх необхідних заходів щодо запобігання, виявлення та протидії корупції, передбачених законодавством та цією Антикорупційною програмою.

Національне бюро заявляє свою принципову позицію та декларує повну відмову та нетерпимість до корупції у будь-яких її формах.

Частиною 2 статті 13 Закону передбачено, що на працівників Національного бюро поширюються обмеження та вимоги, встановлені Законом України «Про запобігання корупції».

Однією з гарантій забезпечення нетерпимості до проявів «внутрішньої корупції», своєчасного виявлення таких фактів є положення частини 3 статті 27 Закону, згідно з якими працівник Національного бюро, якому стала відома інформація про протиправні дії чи бездіяльність іншого працівника Національного бюро, зобов'язаний негайно повідомити про це Директора Національного бюро та підрозділ внутрішнього контролю Національного бюро.

2.3. Правомірність, ефективність та цільове використання бюджетних коштів та коштів, отриманих за проектами міжнародної технічної допомоги/Система внутрішнього контролю та внутрішній аудит

Частиною 1 статті 24 Закону передбачено, що фінансове забезпечення Національного бюро здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України. Фінансування Національного бюро за рахунок будь-яких інших джерел забороняється, крім випадків, передбачених міжнародними договорами України або проектами міжнародної технічної допомоги.

Порядок залучення, використання та моніторингу проектів міжнародної технічної допомоги у Національному бюро затверджено наказом Національного бюро від 02.06.2021 № 72 (зі змінами).

Антикорупційний менеджмент у Національному бюро інтегровано в систему внутрішнього контролю, яка організована відповідно до вимог Основних засад здійснення внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12.12.2018 № 1062.

Відповідна система базується на засадах моделі трьох рівнів захисту, яка координує процеси управління ризиками та внутрішнього контролю за рахунок конкретного визначення та розмежування відповідних функцій і обов'язків.

Вище керівництво Національного бюро визначають цілі, стратегії їх досягнення і створення необхідних структур управління ризиками і контролю.

Перша лінія захисту – це працівники підрозділів (власники процесів та контролю), які є носіями ризику (створюють, генерують різного роду ризики), а також управляють цими ризиками на операційному рівні.

Власники процесів:

- визначають ризики, пов'язані із виконуваними процесами,
- визначають заходи контролю;
- здійснюють процеси і контрольні процедури з урахуванням пов'язаних ризиків;
- інформують про можливі відхилення;

- інформують про можливості для підвищення ефективності та результативності (оптимізації) процесів.

Друга лінія захисту (Управління внутрішнього контролю) підтримує працівників першої лінії у володінні ризиками і засобами контролю за ними шляхом створення і поширення загальних правил щодо їхньої оцінки, а також стандартів і практик щодо управління ними.

Наказом Національного бюро від 20.01.2020 № 1 (зі змінами) затверджено Порядок організації системи внутрішнього контролю у Національному антикорупційному бюро України; самостійні структурні підрозділи систематично оновлюють опис внутрішнього середовища з розподілом завдань та функцій, що здійснюються Національним бюро.

Крім того, підрозділи Національного бюро систематично здійснюють перегляд та вдосконалення адміністративних регламентів, що є одним з етапів оцінки потенційних ризиків у діяльності органу.

Друга лінія захисту підзвітна Директору Національного бюро та виконує функції управління ризиками і комплаєнс-контролю, щоб допомогти створити і контролювати першу лінію захисту. Функції управління ризиками призначені для полегшення процесу впровадження ефективних методів управління ризиками та моніторингу за ними з боку керівництва в цілому по Національному бюро.

Третя лінія захисту – це внутрішній аудит. У Національному бюро функціонує Відділ внутрішнього аудиту, який забезпечує ефективність управління ризиками та внутрішнього контролю, включаючи засоби контролю першого і другого рівнів, не залежить від керівників структурних підрозділів і підпорядковується безпосередньо Директору Національного бюро та є складовою частиною цілісної системи внутрішнього контролю Національного бюро.

Відділ внутрішнього аудиту відповідно до критеріїв оцінки ризиків діяльності та відбору об'єктів проводить внутрішні аудиторські дослідження в Національному бюро.

2.4. Цифровізація здійснення повноважень Національним бюро, прозорість діяльності

Основна мета цифровізації полягає у досягненні цифрової трансформації існуючих операцій та процесів діяльності Національного бюро: охоплення електронним документообігом переважної більшості його сфер, функціонування внутрішнього сховища даних, використання детективами-аналітиками надсучасного обладнання для дослідження мобільних та інших пристроїв, оприлюднення всіх локальних нормативних актів та важливої для суспільства інформації на сайті Національного бюро тощо. Зазначені напрямки успішно реалізуються в Національному бюро або перебувають на стадії впровадження.

Цифровізація є важливим засобом забезпечення транспарентності у діяльності Національного бюро (у пунктах 6, 7 статті 3 Закону прозорість на рівні принципів визначено як підконтрольність і підзвітність суспільству та

визначеним законом державним органам, відкритість для демократичного цивільного контролю) у тій частині, що не суперечить таємниці оперативно-розшукової діяльності та досудового розслідування.

Статтею 30 Закону «Забезпечення прозорості в діяльності Національного бюро» передбачено, що Національне бюро через медіа, на своєму офіційному веб-сайті та в інших формах регулярно інформує суспільство про свою діяльність. Національне бюро оприлюднює та надає інформацію на запити в порядку, передбаченому Законом України «Про доступ до публічної інформації».

Національне бюро готує та оприлюднює не пізніше 10 лютого і 10 серпня в загальнодержавних друкованих медіа та на власній офіційній веб-сторінці в мережі Інтернет звіт про свою діяльність протягом попередніх шести місяців, поданий Президенту України, Верховній Раді України та Кабінету Міністрів України.

Не може бути обмежено доступ до інформації щодо загального бюджету Національного бюро, його компетенції та основних напрямів діяльності, а також щодо притягнення до відповідальності за вчинення правопорушень працівників Національного бюро.

2.5. Прозора кадрова політика

Запобігання корупції у Національному бюро забезпечується особливим порядком конкурсного відбору Директора Національного бюро та конкурсними засадами відбору інших працівників Національного бюро (крім призначення на посади Першого заступника Директора Національного бюро, заступника Директора Національного бюро з питань цифрового розвитку та цифрових трансформацій, заступників Директора Національного бюро), їх особливим правовим та соціальним захистом, належними умовами оплати праці.

Основними принципами кадрової політики Національного бюро є:

1) рівні можливості – у конкурсі може брати участь кожен громадянин України, який відповідає кваліфікаційним вимогам до кандидатів на вакантну посаду у Національному бюро та щодо якого не застосовуються заборони для призначення, визначені чинним законодавством;

2) прозорість – конкурс здійснюється відкрито, шляхом оприлюднення інформації про оголошення конкурсу на вакантні посади, основні вимоги до кандидатів на вакантні посади, процедуру, етапи та строки проведення конкурсу, принципи й умови відбору кандидатів, перебіг конкурсу та його результати на офіційному вебсайті Національного бюро;

3) об'єктивність оцінки – багатоступеневий відбір під час проведення конкурсу створює умови для об'єктивного і неупередженого з'ясування спроможності кандидатів за своїми особистими, діловими та моральними якостями, віком, освітнім і професійним рівнем та станом здоров'я ефективно виконувати відповідні посадові обов'язки на посадах працівників Національного бюро.

Гарантії оплати праці та грошового забезпечення працівників Національного бюро, визначені у статті 23 Закону, спрямовані на забезпечення достатніх матеріальних умов для належного виконання ними службових обов'язків з урахуванням специфіки, інтенсивності та особливого характеру роботи, забезпечення добору до Національного бюро висококваліфікованих кадрів, стимулювання досягнення високих результатів у службовій діяльності та компенсацію фізичних й інтелектуальних затрат працівників.

Стосовно переможців конкурсу на посади у Національному бюро Управління внутрішнього контролю проводиться спеціальна перевірка, а також перевірка, передбачена Законом України «Про очищення влади».

Також Управління внутрішнього контролю відповідно до положень частини 5 статті 10 Закону та Порядку перевірки (вивчення) особистих, ділових і моральних якостей кандидата на посаду у Національному антикорупційному бюро України, затвердженого Наказом Національного бюро від 29.11.2023 № 168, проводить перевірки спроможності переможців конкурсу за своїми особистими, діловими та моральними якостями ефективно виконувати відповідні службові обов'язки, що є важливою гарантією забезпечення доброчесності під час прийняття на службу до Національного бюро.

Під час відбору кандидатів на посади до Національного бюро і надалі, під час роботи у Національному бюро, з метою попередження та виявлення корупційних та інших протиправних дій може бути проведено психофізіологічне опитування з використанням поліграфа. Порядок проведення такого опитування визначається Інструкцією з організації та проведення психофізіологічних досліджень із застосуванням поліграфа у діяльності Національного антикорупційного бюро України, затвердженою наказом Національного бюро від 23.02.2026 № 55.

Крім того, з метою забезпечення дотримання працівниками Національного бюро вимог антикорупційного законодавства Управління внутрішнього контролю проводить щодо працівників Національного бюро перевірки на доброчесність та моніторинг способу їх життя. Результати проведення зазначених перевірок доводяться до відома особового складу (у разі негативного результату) та відображаються у звітах про діяльність Національного бюро.

2.6. Правила врегулювання конфлікту інтересів

Відповідно до пункту 2 частини 2 статті 27 Закону Управління внутрішнього контролю уповноважене здійснювати контроль за дотриманням працівниками Національного бюро правил етичної поведінки, конфлікту інтересів, декларування майна, доходів, видатків та зобов'язань фінансового характеру.

Нормативним підґрунтям для запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності працівників Національного бюро постають положення розділу V Закону України «Про запобігання корупції», Кодексу професійної етики працівників Національного бюро, Порядку здійснення контролю за

дотриманням працівниками Національного бюро законодавства про конфлікт інтересів, затвердженого наказом Національного бюро від 01.09.2021 № 116.

Методологічну основу такої діяльності складають Методичні рекомендації Національного агентства з питань запобігання корупції від 12.01.2024 № 2 «Щодо застосування окремих положень Закону України «Про запобігання корупції» стосовно запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, дотримання обмежень щодо запобігання корупції» (зі змінами).

Управління внутрішнього контролю консультує працівників Національного бюро щодо правил етичної поведінки, конфлікту інтересів, декларування майна, доходів, видатків та зобов'язань фінансового характеру.

2.7. Заходи запобігання порушенням пов'язаних осіб, що діють в інтересах чи від імені підприємства

Відповідно до Кодексу професійної етики працівників Національного бюро, який є невід'ємною складовою антикорупційної політики органу, вказані у ньому принципи та стандарти є бажаними для впровадження особами, які не є працівниками Національного бюро, але чия діяльність пов'язана чи може асоціюватись із діяльністю Національного бюро.

Взаємодія Національного бюро з контрагентами, учасниками процедур публічних закупівель здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про публічні закупівлі», а також наказу Національного бюро від 31.10.2022 № 281 «Про затвердження Порядку ведення договірної роботи та здійснення закупівель товарів, робіт і послуг у Національному антикорупційному бюро України на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування», який містить низку антикорупційних запобіжників, зокрема:

- належне обґрунтування потреби закупівлі та необхідності включення предмета закупівлі до річного плану закупівель Національного бюро;

- чітко визначену етапність проходження службового документа, яким ініціюється закупівля, строки та коло осіб, які здійснюють відповідні контрольні повноваження (Управління забезпечення фінансовими ресурсами, майном та контролю за їх використанням; Управління внутрішнього контролю; Сектор внутрішнього аудиту; Перший заступник Директора та/або заступник Директора, відповідно до затвердженого розподілу обов'язків; Директор Національного бюро та тендерний комітет Національного бюро);

- застереження щодо того, що аналіз (моніторинг) ринку предмета закупівлі має здійснюватися виключно з використанням службових комп'ютерів та корпоративної електронної пошти Національного бюро.

- під час здійснення аналізу (моніторингу) ринку предмета закупівлі слід уникати дій та рішень, які можуть призвести до виникнення конфлікту інтересів або викликати сумніви в об'єктивності та неупередженості осіб, залучених до такої діяльності;

- повноваження Управління внутрішнього контролю щодо перевірки учасників закупівель і потенційних контрагентів Національного бюро (Порядок

здійснення перевірки Управлінням внутрішнього контролю учасників закупівель і потенційних контрагентів Національного антикорупційного бюро України затверджений Наказом Національного бюро від 27.03.2024 № 47);

Правовий статус, загальні організаційні та процедурні засади діяльності уповноважених осіб – працівників Національного бюро, які відповідальні за організацію і проведення публічних закупівель, як ключових суб'єктів процедури публічних закупівель, визначено наказом Національного бюро від 28.12.2021 № 183 «Про призначення уповноважених осіб Національного антикорупційного бюро України».

З метою виявлення порушень антикорупційного законодавства Національне бюро закликає своїх працівників, ділових партнерів якнайшвидше повідомляти про підозри, пов'язані з можливим вчиненням корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, правил етичної поведінки, іншого порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції».

2.8. Заохочення та захист викривачів корупції

Національне бюро створює сприятливі умови для викривачів та формує повагу до викривачів як частини культури.

Відповідно до частини четвертої статті 21 Закону працівник Національного бюро, який відповідно до цього Закону повідомив про протиправні дії чи бездіяльність іншого працівника Національного бюро, не може бути звільнений з посади або бути змушений до такого звільнення, притягнутий до відповідальності чи іншим чином переслідуватися за таке повідомлення, крім випадку притягнення до відповідальності за завідомо неправдиве повідомлення про вчинення злочину. Посадовим особам Національного бюро забороняється розголошувати відомості про працівників Національного бюро, які повідомили про порушення.

Обов'язок щодо захисту таких працівників покладено на Управління внутрішнього контролю (пункт 7 частини другої статті 27 Закону).

Питання взаємодії з працівниками Національного бюро, які повідомляють про вчинення протиправних дій чи бездіяльність інших працівників Національного бюро, врегульовані розділом VIII Закону України «Про запобігання корупції» – «Захист викривачів», Положенням про взаємодію з працівниками Національного антикорупційного бюро України, які повідомляють про вчинення протиправних дій чи бездіяльність інших працівників Національного антикорупційного бюро України, затвердженим наказом Національного бюро від 03.02.2025 № 31.

Крім того, з метою реалізації вимог антикорупційного законодавства щодо захисту викривачів корупції у Національному бюро створено систему регулярних та внутрішніх каналів повідомлення про можливі факти корупційного правопорушення (телефон, електронна пошта, онлайн-форма на офіційному сайті Національного бюро), які гарантують анонімність інформування Управління внутрішнього контролю.

З метою запобігання будь-яким проявам корупції та недоброчесності всередині інституції та захисту позитивного іміджу правоохоронного органу Національне бюро продовжує вживати заходів щодо всеосяжного захисту викривачів.

У вересні 2023 року Національне бюро стало одним із перших органів державної влади, що підключилося до Єдиного порталу повідомлень викривачів, створення якого було передбачено Законом України «Про запобігання корупції» та Державною антикорупційною програмою на 2023–2025 роки.

Аудитом відповідності системи взаємодії з викривачами у Національному бюро на відповідність положенням Директиви ЄС 2019/1937 та ISO 37002:2021 «Системи управління політикою корпоративного інформування – Настанови», проведеним у 2024 році за підтримки United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC), встановлено, що механізми взаємодії з викривачами, що впроваджені у Національному бюро, загалом відповідають кращим європейським практикам та є більш досконалішими порівняно із національним законодавством.

Покращення взаємодії з викривачами корупції є однією із стратегічних цілей Національного бюро, визначених Стратегією розвитку Національного антикорупційного бюро України на 2025–2030 роки, затвердженою наказом Національного бюро від 04.03.2025 № 49 (далі – Стратегія 2025-2030).

2.9. Заходи реагування на факти корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень

Відповідно до ст. 27 Закону Управління внутрішнього контролю уповноважене проводити службове розслідування стосовно працівників Національного бюро, а також здійснювати оперативні-розшукові заходи та досудове розслідування з метою попередження, виявлення, припинення та розкриття кримінальних правопорушень у діяльності працівників Національного бюро.

Механізм проведення службового розслідування стосовно працівників Національного бюро – осіб начальницького складу, державних службовців та інших працівників, які працюють за трудовими договорами в Національному бюро визначає Інструкція про порядок проведення службового розслідування стосовно працівників Національного антикорупційного бюро України, затверджена наказом Національного бюро від 28.01.2025 № 27.

За результатами проведеного Управлінням внутрішнього контролю службового розслідування Дисциплінарна комісія Національного бюро, до складу якої входять представники Ради громадського контролю при Національному бюро, складає висновок про наявність чи відсутність у діях працівника Національного бюро дисциплінарного проступку та підстав для його притягнення до дисциплінарної відповідальності з визначенням рекомендованого виду дисциплінарного стягнення, який надалі розглядається Директором Національного бюро (особою, яка виконує його обов'язки) під час прийняття рішення про притягнення або непритягнення працівника до дисциплінарної відповідальності.

У разі встановлення підрозділом внутрішнього контролю Національного бюро кримінальних правопорушень, передбачених статтями 354, 364-370 Кримінального кодексу України, які були вчинені службовою особою Національного бюро (крім Директора Національного бюро, його першого заступника та заступника), такі кримінальні правопорушення розслідуються детективами зазначеного підрозділу (частина п'ята статті 216 КПК України).

2.10. Вдосконалення механізмів взаємодії з інститутами громадянського суспільства – Радою громадського контролю при Національному бюро, неурядовими громадськими організаціями тощо

Діалог із суспільством Національне бюро розпочало з перших днів роботи, дотримуючись головних принципів своєї діяльності, а саме – прозорості, відкритості й підзвітності.

Раз на пів року Національне бюро звітує про діяльність. Директор Національного бюро подає відповідний звіт Президенту України, Верховній Раді України та Кабінету Міністрів України.

Звіт Національного бюро надається для висновку Раді громадського контролю при Національному бюро, яка розглядає його упродовж двох тижнів з дня подання. Звіт Національного бюро подається до відповідних державних органів та оприлюднюється разом із висновком Ради громадського контролю у разі його затвердження у встановлений строк.

Комітет Верховної Ради України, до предмету відання якого належать питання боротьби з корупцією, не рідше одного разу на рік проводить відкриті для громадськості слухання на тему діяльності Національного бюро, виконання покладених на Національне бюро завдань, додержання ним законодавства, прав і свобод осіб.

Також громадськість отримує інформацію про діяльність Національного бюро із прес-брифінгів, конференцій, інтерв'ю, коментарів щодо розслідувань тощо.

З метою постійного доведення інформації про результати своєї роботи спікери Національного бюро (керівники структурних підрозділів, директори територіальних управлінь, окремі слідчі, тощо) надають коментарі щодо найбільш резонансних розслідувань, інформують про перебіг антикорупційної реформи та пояснюють, які рішення органів державної влади перешкоджають її успішному здійсненню тощо.

Активна комунікація Національного бюро із громадськістю відбувається через верифіковані сторінки в соціальних мережах: Фейсбуці, Твіттері, Телеграмі, Ютубі та Інстаграмі.

Національне бюро забезпечує участь громадськості і під час оцінки ризиків у діяльності Національного бюро. Представник Ради громадського контролю є членом Комісії з оцінки ризиків у діяльності Національного антикорупційного бюро України. Проєкт цієї Антикорупційної програми публікувався на офіційному веб-сайті Національного бюро для публічного обговорення.

Національне бюро систематично проводить просвітницькі заходи у очному, онлайн або змішаному режимі. Молодь є цільовою аудиторією інформаційно-просвітницької діяльності Національного бюро з причин відкритості до нових знань, активної життєвої позиції, стійкої мотивації для змін та можливості формування культури нульової толерантності до корупції.

Ця взаємодія відбувається, зокрема через такі проєкти, як:

- Антикорупційна школа НАБУ;
- Гра-розслідування «Слідство веде НАБУ»;
- Всеукраїнський антикорупційний муткорт;
- Освітній серіал «Від заяви до вироку».

Налагодженню ефективної комунікації із суспільством сприяє Рада громадського контролю при Національному бюро (РГК). До її складу входять 15 представників громадських об'єднань, які спеціалізуються на антикорупційній тематиці. Склад РГК оновлюється щороку за результатами рейтингового інтернет-голосування. З метою недопущення будь-яких фальсифікацій під час голосування, у 2024 році забезпечено модернізацію системи рейтингового Інтернет-голосування шляхом впровадження обов'язкової авторизації користувача через систему електронної ідентифікації ID.GOV.UA.

Вкрай важливою є участь громадськості у складі дисциплінарних та конкурсних комісій Національного бюро, адже через своїх членів РГК має доступ до інформації про кандидатів та переможців на посади в Національному бюро, а також про можливі порушення в роботі працівників Національного бюро і реальні важелі впливу для максимально об'єктивного та справедливого розгляду такої інформації.

Однією із стратегічних цілей Національного бюро, визначених Стратегією 2025-2030, передбачено активізацію просвітницької роботи та зовнішніх комунікацій Національного бюро, зокрема шляхом:

- підвищення рівня обізнаності громадян щодо підслідності Національного бюро, його завдань як органу досудового розслідування, проваджень та здобутків у сфері протидії корупції;
- проведення комунікаційних кампаній, спрямованих на формування у населення нульової толерантності до корупції у будь-яких її проявах;
- здійснення системного моніторингу суспільної думки та проведення публічних консультацій з метою отримання інформації щодо оцінки рівня поінформованості суспільства про діяльність Національного бюро.

2.11. Оцінювання дієвості, періодичний перегляд та вдосконалення системи

У квітні 2019 року система управління заходами протидії корупції у Національному бюро отримала сертифікат відповідності вимогам міжнародного стандарту ISO 37001:2016 (Anti-bribery management systems - Requirements with guidance for use), який є основою Національного стандарту ISO 37001:2018 (ISO 37001:2016, IDT).

У 2020 та 2021 роках за результатами наглядових аудитів, проведених з метою обов'язкового щорічного підтвердження відповідності системи

управління заходами протидії корупції високим стандартам та кращим світовим практикам, дію сертифіката було підтверджено.

Висновками внутрішніх аудитів у 2022 та 2023 роках підтверджено відповідність системи управління заходами протидії корупції у Національному бюро вимогам зазначеного стандарту.

У 2025 році за результатами зовнішньої незалежної оцінки (аудиту) Комісія з проведення зовнішньої незалежної оцінки (аудиту) ефективності діяльності Національного антикорупційного бюро України дійшла висновку, що діяльність Національного бюро, пов'язана з доброчесністю, підзвітністю та прозорістю протягом періоду оцінки була помірно ефективною.

Більш детальніше процедури щодо моніторингу, оцінки виконання та періодичного перегляду антикорупційної програми викладені у розділі IV Антикорупційної програми.

3. Заходи з реалізації засад антикорупційної політики Національного бюро, а також заходи з виконання Антикорупційної стратегії та Державної програми з її реалізації, прийнятої на відповідний період

Заходи з реалізації засад антикорупційної політики Національного бюро описані вище та реалізуються у поточній діяльності Національного бюро та його структурних підрозділів.

Заходи з реалізації антикорупційної політики Національного бюро детально описані у додатках 2-3 до Антикорупційної програми.

Критерії результативності таких заходів визначені у розділі IV Антикорупційної програми.

Заходи з виконання Антикорупційної стратегії на 2021–2025 роки та Державної антикорупційної програми на 2023–2025 роки, які виконує Національне бюро, передбачені в додатку № 2 до Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки (з урахуванням постанови Кабінету Міністрів України від 31.12.2025 № 1786 «Про продовження строку виконання Державної антикорупційної програми на 2023—2025 роки»), до дня набрання чинності Державною антикорупційною програмою на наступний період.

Інформація про стан виконання заходів, передбачених Державною антикорупційною програмою на 2023–2025 роки надається через внутрішню частину Інформаційної системи моніторингу реалізації державної антикорупційної політики, що функціонує відповідно до статті 18⁴ Закону України «Про запобігання корупції».

II. Оцінювання корупційних ризиків

Національне бюро на регулярній основі здійснює оцінку вразливості процесів до корупційних ризиків, а також оцінку ефективності впроваджених антикорупційних механізмів.

Оцінювання корупційних ризиків є основою для підготовки та за потреби подальшого удосконалення Антикорупційної програми.

Згідно з наказом Національного бюро від 14.07.2025 № 206-А, з метою підготовки до складання Антикорупційної програми Національного бюро на 2026–2028 роки, вирішено провести оцінку корупційних ризиків у діяльності Національного бюро у форматі самооцінювання. Відповідний наказ опубліковано на офіційному веб-сайті Національного бюро з оголошенням про можливість надання представниками зовнішніх заінтересованих осіб (громадськості) кандидатур до складу Комісії.

Про початок оцінювання корупційних ризиків Національне бюро повідомило Національне агентство з питань запобігання корупції.

Здійснення оцінки корупційних ризиків доручено Комісії з організації внутрішнього контролю та оцінки ризиків у діяльності Національного антикорупційного бюро України (далі – Комісія), що діє на підставі Положення, затвердженого наказом Національного бюро від 30.04.2020 № 54. Склад Комісії затверджено наказом Національного бюро від 14.05.2020 № 58 (зі змінами).

Комісією затверджено план оцінювання корупційних ризиків (далі – План), у якому визначено перелік завдань з вивчення внутрішнього та зовнішнього середовища Національного бюро, відповідальних за виконання завдань, індикатори виконання завдань та строки їх виконання.

Під час ідентифікації ризиків Комісія повинна володіти об'єктивною, повною та всебічною інформацією щодо внутрішнього та зовнішнього середовища Національного бюро, а також про недоліки в організації внутрішніх процесів. Для цього суттєвим є врахування думки внутрішніх та зовнішніх заінтересованих сторін, у т.ч. громадськості.

З огляду на викладене вжито заходів стосовно залучення до оцінювання корупційних ризиків працівників центрального апарату та територіальних управлінь Національного бюро, а саме проведено анонімне опитування внутрішніх заінтересованих сторін – 253 працівників Національного бюро.

Також до оцінювання корупційних ризиків залучено і зовнішніх заінтересованих сторін шляхом проведення анонімного опитування, а саме розміщено відповідне повідомлення та посилення на анкету на офіційному веб-сайті Національного бюро, Крім цього, надіслано листи з посиленням на анкету-опитувальник до Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, Вищого антикорупційного суду, Ради громадського контролю при Національному бюро, Національної асоціації адвокатів України, Expertise France, Посольства Швейцарської Конфедерації в Україні, Посольства Французької Республіки в Україні, Посольства Сполучених Штатів Америки в Україні, EUACI (опитування пройшли 33 особи).

Висловлені під час анонімних опитувань думки респондентів щодо наявності тих чи інших корупційних ризиків враховано у процесі ідентифікації корупційних ризиків.

Крім того, до складу Комісії входить представник Ради громадського контролю при Національному бюро (за згодою).

Надалі Комісія виконала заходи, передбачені Планом, спрямовані на збір та аналіз інформації про внутрішнє та зовнішнє середовище Національного

бюро, визначення вразливих до корупції функцій і процесів, корупційних ризиків.

Комісія використала такі джерела інформації:

- перелік завдань, функцій Національного бюро з переліком нормативно-правових актів та розпорядчих документів, що регулюють його діяльність;
- адміністративні регламенти, описи внутрішнього середовища та розподілу процесів між працівниками, блок-схеми окремих процесів, розроблені структурними підрозділами Національного бюро у межах впровадження системи внутрішнього контролю;
- перелік внутрішніх та зовнішніх заінтересованих сторін Національного бюро;
- аналіз опитувань (анкетувань) зовнішніх та внутрішніх заінтересованих сторін;
- аналіз результатів оцінювання корупційних ризиків за попередній період, заходів впливу на них, оцінки ефективності їх виконання;
- аналіз нормативно-правових та розпорядчих документів, що регулюють діяльність Національного бюро;
- аналіз результатів аудитів, перевірок, проведених щодо Національного бюро, інших правоохоронних органів, які виконують подібні функції;
- аналіз звернень і скарг на діяльність Національного бюро, її окремих працівників;
- аналіз матеріалів дисциплінарних проваджень та службових розслідувань, судових рішень у справах про притягнення працівників Національного бюро до юридичної відповідальності за вчинення корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень;
- аналітичні матеріали Національного агентства за результатами аналізу корупційних ризиків, а також аналітичні матеріали інших міжнародних, громадських інституцій з питань запобігання і протидії корупції та з інших питань, які пов'язані з діяльністю Національного бюро;
- аналіз відомостей із засобів масової інформації, соціальних мереж, інших відкритих джерел інформації про можливі факти вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень працівниками Національного бюро;
- службові записки усіх самостійних структурних підрозділів Національного бюро щодо можливих корупційних ризиків;
- антикорупційні програми інших правоохоронних органів тощо.

На підставі зібраних відомостей Комісія визначила потенційно вразливі до корупції функції Національного бюро:

- здійснення досудового розслідування;
- проведення оперативно-розшукової діяльності;
- здійснення представництва інтересів Національного бюро в судах;
- проведення публічних закупівель у Національному бюро відповідно до вимог законодавства у сфері публічних закупівель;
- фінансування Національного бюро відповідно до кошторису видатків та помісячного плану асигнувань;
- розрахунки з підзвітними особами;

- здійснення у центральному управлінні Національного бюро забезпечення належних умов зберігання, реєстрації, обліку речових доказів переданих до Камери схову речових доказів, знищення речових доказів та тимчасово вилученого майна при проведенні Національним бюро розслідування кримінальних проваджень; підготовка та супроводження правочинів (укладення, виконання, зміни та припинення правочинів (договорів);

- підготовка та супроводження правочинів (укладення, виконання, зміни та припинення правочинів (договорів);

- здійснення контролю за дотриманням працівниками Національного бюро законодавства щодо декларування майна, доходів, видатків та зобов'язань фінансового характеру;

- здійснення заходів із забезпечення інформаційної безпеки та захисту інформації;

- забезпечення участі працівників Підрозділу детективів цифрової криміналістичної лабораторії як фахівців у сфері інформаційних технологій під час проведення оперативно-розшукової діяльності оперативними підрозділами Національного бюро, метою якої є дослідження отриманої інформації в електронній формі;

- збір, обробка та аналіз інформації (даних), направленої на встановлення осіб, причетних до корупційних та інших кримінальних правопорушень, віднесених до підслідності Національного бюро, та які становлять інтерес для слідчих (розшукових) дій та оперативно-розшукових заходів;

- інформаційно-пошукова робота та використання інформації з автоматизованих інформаційних і довідкових систем, реєстрів, банків (баз) даних органів державної влади, органів місцевого самоврядування;

- проведення та забезпечення проведення оперативно-технічних заходів (ОТЗ) та негласних слідчих розшукових дій (НСРД) Підрозділом детективів О-2.

Під час проведення оцінювання корупційних ризиків застосовано науково обґрунтовану методологію, а саме емпіричні і теоретичні (формально-логічні) методи:

1) індуктивний та дедуктивний методи;

2) метод структурного аналізу, у т.ч. аналіз нормативних та розпорядчих актів;

3) способи та методи, визначені у ДСТУ ІЕС/ISO 31010:2013 «Керування ризиком. Методи загального оцінювання ризику (ІЕС/ISO 31010:2009, IDT)», прийнятому наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 11 грудня 2013 року № 1469, зокрема:

3⁻¹) проведення мозкового штурму членами Комісії та працівниками Управління внутрішнього контролю, що полягає у відкритому зборі й обговоренні думок та ідей заінтересованих сторін – учасників мозкового штурму;

3⁻²) метод «Делфі», що полягає у зборі думок та ідей за допомогою набору послідовних питань шляхом незалежного та анонімного висловлення думок (застосований у проведенні анонімного анкетування внутрішніх та зовнішніх заінтересованих сторін);

3⁻³) метод «Що – якщо», що полягає у проведенні мозкового штурму з метою пошуку (моделювання) відповідей на питання «Що може відбутися, якщо ... ?», «Яким чином можна ... ?»;

3⁻⁴) аналіз сценаріїв, що полягає у моделюванні правдоподібних сценаріїв вчинення корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень;

4) індивідуальне спілкування (інтерв'ю) із зовнішніми та внутрішніми заінтересованими сторонами, у т.ч. з'ясування у бесідах неформального характеру думки окремих працівників Національного бюро (керівників підрозділів детективів та їх заступників) стосовно особливостей зовнішнього середовища, можливих недосконалостей в роботі органу, корупціогенних факторів та засобів їх усунення.

За результатами узагальнення отриманої інформації та пропозицій від внутрішніх і зовнішніх заінтересованих сторін Комісія здійснила ідентифікацію корупційних ризиків, які існують або можуть виникнути під час реалізації окремих функцій та процесів у Національному бюро: викладено суть корупційних ризиків та визначено їх рівні, встановлено заходи впливу на корупційні ризики.

Результати ідентифікації корупційних ризиків зазначені у реєстрі ризиків (додаток № 2), що є невід'ємною частиною Антикорупційної програми.

Для кожного заходу впливу Комісією визначено етапи його виконання, виконавців, строки (терміни) та індикатори виконання. Належна реалізація цих заходів повинна забезпечити їх усунення або мінімізацію, подальше удосконалення системи запобігання корупції у Національному бюро, виключення випадків вчинення працівниками корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень.

III. Навчання, заходи з поширення інформації щодо програм антикорупційного спрямування

З метою формування антикорупційної культури, забезпечення базових знань та підвищення обізнаності у сфері запобігання та протидії корупції, виховання нетерпимості до корупції Національне бюро запроваджує обов'язкове, систематичне навчання для всіх своїх працівників.

Навчання, включає інформацію про антикорупційне законодавство, внутрішні правила та положення, в тому числі детальну інформацію щодо каналів повідомлень про порушення з метою запобігання корупції.

З метою поширення інформації щодо програм антикорупційного спрямування Національне бюро:

- забезпечує оприлюднення цієї Антикорупційної програми на офіційному веб-сайті Національного бюро;
- забезпечує оприлюднення на офіційному веб-сайті Національного бюро, офіційних сторінках у соціальних мережах, внутрішніх інформаційних ресурсах інформації про заходи, спрямовані на запобігання корупції в Національному бюро;

- забезпечує проведення консультативно-роз'яснювальної роботи серед працівників Національного бюро з питань дотримання вимог антикорупційного законодавства.

Управління внутрішнього контролю відповідно до пункту 8 частини другої статті 27 Закону постійно здійснює консультування працівників Національного бюро щодо правил етичної поведінки, конфлікту інтересів, декларування майна, доходів, видатків та зобов'язань фінансового характеру.

Управління внутрішнього контролю організовує проведення навчань (тренінгів, семінарів) працівників Національного бюро з питань запобігання корупції.

Наказом Національного бюро від 01.09.2016 № 242 на Управління внутрішнього контролю покладено обов'язок здійснювати перевірку знань положень Кодексу професійної етики та контроль за їх виконанням працівниками Національного бюро.

З цією метою у Національному бюро, за сприяння Консультативної місії Європейського Союзу (EUAM), підготовано коментар до Кодексу професійної етики, пам'ятку з питань дотримання працівниками вимог антикорупційного законодавства, а також впроваджено інтерактивний курс на знання працівниками Національного бюро Кодексу професійної етики, положень антикорупційного законодавства та вимог Стандарту, який є складовою процесу оцінювання результатів службової діяльності працівників Національного бюро та періодично актуалізується.

Формами проведення навчальних заходів з питань антикорупційного законодавства є лекції, тренінги, семінари, вебінари, конференції, форуми, круглі столи, панельні дискусії, розміщення прес-релізів, інформації антикорупційного спрямування на офіційному веб-сайті Національного бюро та в соціальних мережах, участь працівників Національного бюро у публічних заходах, організованих засобами масової інформації, громадськістю, іншими зовнішніми заінтересованими сторонами тощо.

Навчальні заходи можуть проводитись очно або онлайн.

План заходів з навчання та поширення інформації щодо програм антикорупційного спрямування у Національному бюро на 2026–2028 роки є невід'ємною частиною Антикорупційної програми, із зазначенням тем навчальних заходів, графіку та форми їх проведення, цільової аудиторії кожного навчального заходу, осіб, відповідальних за їх проведення (додаток № 3).

IV. Процедури щодо моніторингу, оцінки виконання та періодичного перегляду Антикорупційної програми

1. Моніторинг виконання Антикорупційної програми

Моніторинг Антикорупційної програми покладаються на Управління внутрішнього контролю та Комісію з організації внутрішнього контролю та оцінки ризиків у діяльності Національного антикорупційного бюро України (далі – Комісія), повноваження якої визначені у Положенні про Комісію з

організації внутрішнього контролю та оцінки ризиків у діяльності Національного антикорупційного бюро України, затвердженому наказом Національного бюро від 30.04.2020 № 54.

Управління внутрішнього контролю щопівроку здійснює моніторинг виконання Антикорупційної програми.

Моніторинг полягає у зборі та аналізі інформації про повноту та своєчасність виконання заходів, передбачених Антикорупційною програмою, їх актуальність та відповідність середовищу організації, з метою контролю стану управління корупційними ризиками, виявлення та усунення недоліків у положеннях Антикорупційної програми.

Під час моніторингу аналізується фактичний стан виконання кожної категорії заходів, передбачених Антикорупційною програмою: заходів впливу на корупційні ризики, навчальних заходів та заходів з поширення інформації антикорупційного спрямування.

Для здійснення моніторингу використовуються індикатори виконання заходів, визначені Антикорупційною програмою (додатком № 2). Показником повноти виконання заходу є досягнення визначених індикаторів.

Відповідальні за виконання заходів, передбачених Антикорупційною програмою, виконавці двічі на рік (до 15 червня і до 15 грудня) надають Управлінню внутрішнього контролю інформацію про стан виконання заходів, їх актуальність, а у разі невиконання або несвоєчасного виконання окремих заходів – інформують про причини, які до цього призвели.

Управління внутрішнього контролю аналізує та узагальнює отриману інформацію та готує звіт про стан виконання Антикорупційної програми.

У разі виявлення недоліків у положеннях Антикорупційної програми у звіті наводяться пропозиції щодо їх усунення та, за необхідності, проведення додаткового оцінювання корупційних ризиків, перегляду Антикорупційної програми.

Звіт про стан виконання Антикорупційної програми надається для розгляду Комісії.

Після розгляду Комісією звіт подається Директору Національного бюро з пропозиціями для прийняття рішень та розміщується на офіційному веб-сайті Національного бюро. Якщо неповнота, порушення строків або неефективність вжитих заходів стали наслідком неналежного виконання завдань, покладених на відповідний структурний підрозділ (посадову особу), Комісія інформує про це Директора Національного бюро для вжиття заходів реагування.

Результати моніторингу виконання заходів впливу на корупційні ризики відображаються у реєстрі ризиків та розміщуються на офіційному веб-сайті Національного бюро.

Інформація про стан виконання цієї Антикорупційної програми надається Національному агентству з питань запобігання корупції у формі Звіту через Кабінет уповноваженого на Порталі доброчесності офіційного веб-сайту Національного агентства з питань запобігання корупції.

2. Оцінка виконання Антикорупційної програми

Управління внутрішнього контролю здійснює оцінку виконання Антикорупційної програми з метою аналізу змін, досягнутих в управлінні корупційними ризиками, та формування пропозицій щодо подальшого удосконалення цього процесу.

Оцінка виконання Антикорупційної програми проводиться після спливу строку, на який її прийнято – в першому півріччі 2029 року.

Оцінка виконання Антикорупційної програми здійснюється шляхом встановлення результативності та ефективності її виконання.

Для встановлення результативності виконання Антикорупційної програми:

- визначається у відсотках прогрес у досягненні індикаторів виконання кожного заходу, передбаченого Антикорупційною програмою;
- визначається загальний прогрес виконання кожної категорії заходів, передбачених Антикорупційною програмою, як середній арифметичний відсоток виконання заходів відповідної категорії;
- визначається загальний прогрес виконання Антикорупційної програми як середній арифметичний відсоток прогресу виконання кожної категорії заходів, передбачених Антикорупційною програмою.

Для встановлення ефективності виконання Антикорупційної програми визначається стан досягнення очікуваних результатів на підставі індикаторів (показників ефективності) виконання заходів.

До таких індикаторів належать:

- відсутність або зменшення кількості випадків вчинення працівниками Національного бюро корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень, невиконання або неповного виконання заходів, передбачених Антикорупційною програмою, порівняно з попереднім періодом;
- відсоток корупційних ризиків, які усунуто за результатами вжиття заходів впливу на них;
- відсоток корупційних ризиків, рівень яких знижено за результатами вжиття заходів впливу на них;
- відсоток працівників, які пройшли навчання з питань запобігання та протидії корупції та набрали високий бал за результатами перевірки їх знань;
- підвищення рівня обізнаності працівників Національного бюро та пов'язаних осіб щодо антикорупційної політики Національного бюро, положень антикорупційного законодавства, міжнародних стандартів у сфері запобігання та протидії корупції;
- відсоток опитаних зовнішніх заінтересованих сторін, які вважають, що ефективність роботи із запобігання та протидії корупції у діяльності Національного бюро підвищилась (у разі проведення опитування);
- відсоток опитаних зовнішніх заінтересованих сторін, які вважають, що діяльність організації стала більш прозорою (у разі проведення опитування);
- підвищення рівня довіри громадян до антикорупційного потенціалу Національного бюро та зміцнення його позитивного іміджу (за даними

моніторингу оприлюдненої інформації у ЗМІ, проведених соціологічних та інших досліджень тощо).

Джерелами інформації для встановлення ефективності виконання Антикорупційної програми є:

- звіти про стан виконання Антикорупційної програми;
- результати опитувань (анкетувань), інтерв'ювань внутрішніх та зовнішніх заінтересованих сторін;
- результати проведених консультацій з внутрішніми та зовнішніми заінтересованими сторонами;
- результати тестувань працівників Національного бюро на знання антикорупційного законодавства;
- повідомлення про можливі випадки корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» у діяльності Національного бюро, невиконання або неповне виконання заходів, передбачених Антикорупційною програмою;
- рішення про притягнення працівників Національного бюро до відповідальності за вчинення корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень;
- інформація про результати проведення Національним агентством з питань запобігання корупції перевірок декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, поданих працівниками Національного бюро у встановленому законодавством порядку (у разі їх проведення та інформування Національного бюро про результати);
- акти планових (позапланових) перевірок організації роботи із запобігання та виявлення корупції в Національному бюро, які складено Національним агентством з питань запобігання корупції (у разі їх проведення);
- дослідження, у тому числі наукові, соціологічні тощо, з питань запобігання та протидії корупції в Національному бюро;
- результати громадського контролю стану виконання Національним бюро антикорупційного законодавства;
- результати проведеної громадської антикорупційної експертизи проєктів нормативно-правових та нормативно-розпорядчих актів Національного бюро, якщо така експертиза проводилась;
- відомості, наявні у засобах масової інформації.

За результатами оцінки виконання Антикорупційної програми Комісії подається звіт, який містить висновки щодо змін, досягнутих в управлінні корупційними ризиками, та пропозиції для подальшого удосконалення цієї діяльності.

Після розгляду Комісією звіт з відповідними пропозиціями подається Директору Національного бюро для розгляду.

Звіт за результатами оцінки виконання Антикорупційної програми розміщується на офіційному веб-сайті Національного бюро.

Оцінка виконання Антикорупційної програми та пропозиції з удосконалення діяльності з управління корупційними ризиками враховуються під час підготовки Антикорупційної програми на наступний період.

3. Перегляд антикорупційної програми

Антикорупційна програма переглядається у таких випадках:

- зміни у середовищі Національного бюро (організаційній структурі, функціях та процесах) – за необхідності;
- виявлення за результатами моніторингу виконання Антикорупційної програми невідповідностей/недоліків у діяльності з управління корупційними ризиками;
- ідентифікація нових корупційних ризиків у діяльності Національного бюро;
- внесення змін до законодавства, у т.ч. антикорупційного, що регламентує діяльність Національного бюро;
- у разі затвердження нових Антикорупційної стратегії та Державної антикорупційної програми з її виконання або викладення їх у новій редакції, внесення суттєвих змін, що стосуються діяльності Національного бюро;
- відмови Національного агентства з питань запобігання корупції у погодженні Антикорупційної програми;
- врахування пропозицій до Антикорупційної програми, наданих Національним агентством.

Перегляду Антикорупційної програми може передувати проведення додаткового оцінювання корупційних ризиків.

До змін до Антикорупційної програми належать:

- включення нових та/або виключення передбачених Антикорупційною програмою заходів;
- оновлення інформації, викладеної у реєстрі ризиків;
- внесення до Антикорупційної програми змін редакційного характеру, які не впливають на її зміст (перейменування структурних підрозділів Національного бюро, зміна назв посад, зміна назв нормативно-правових актів, на які містяться посилання в Антикорупційній програмі, зміна персональних даних посадової особи-виконавця заходу тощо).

У разі існування підстав для перегляду Антикорупційної програми Комісія, Керівник Управління внутрішнього контролю, керівник самостійного структурного підрозділу, який безпосередньо залучений до управлінських процесів, що містять корупційні ризики, та/або визначений відповідальним за виконання заходів, передбачених Антикорупційною програмою, або будь-який інший працівник Національного бюро ініціюють внесення змін до Антикорупційної програми та готують проект відповідних змін.

Підготовлений проект змін до Антикорупційної програми подається на розгляд Комісії, а після розгляду Комісією, з її пропозиціями – Директору Національного бюро.

Зміни до Антикорупційної програми оформлюються розпорядчим документом Національного бюро того самого виду, яким затверджена Антикорупційна програма, за винятком випадку, коли вид розпорядчого документа змінився відповідно до змін у законодавстві.

Зміни до Антикорупційної програми Національного бюро вводяться в дію з дати їх погодження Національним агентством з питань запобігання корупції, про що зазначається у відповідному розпорядчому документі.